

et ulterius missas perficere in nomine christi. Ulterius notandum quod ipse sacerdos quando dicit
 Hoc enim est corpus meum stat in persona christi et ideo profert hec verba. hoc enim est corpus
 meum in persona christi. Et per hoc nomen hoc non demonstrat ibi corpus christi
 exis. quod adhuc non est ibi. sed quando tota benedictio adimplet unde quis dicit illa dubita
 tione quod per hoc nomen hoc in formam verborum secretorum demonstrat sint
 vane opiniones tamen abieceris omnibus opinionibus quod a magistro solennis concludit
 quod per illud nomen hoc demonstrat et designat unum corpus christi in ordine ad totam
 compositionem huiusmodi. hoc enim est corpus meum non quod plato solum illo nomine
 hoc ibi sit corpus christi. sed plura tota forma verborum a christo instituta.

¶ Octavus casus. sacerdos cogitans corpus christi in tege sub specie panis fore
 sicut fuit in utero beate virginis incipiat dubitare quomodo sub tanta particula corpus
 christi quod erat magne quantitatatis posset ibi continere. tunc dubitat utrum ille de
 beat missam perficere. ad hoc respondet quod sic. sed finita missa autem ille solutionem
 dubitationis debet investigare. **¶** Nonus casus est iste. ponat quod sacerdos spe
 necessitatis non habeat hostiam nec farinam tritici ulterius ponat quod sit aliquis
 infirmus cuius morte est tunc dicitur. tunc dubitat utrum ipse sacerdos hostiam sanctam
 de ore possit dare tali infirmo ne sine coactione moriatur. Ad hoc respondet quod non
 debet fieri sed in tali casu ipse sacerdos debet infirmum instruere ut firmiter credat
 et illi proponere articulos fidei. unde Augustinus. crede et manducaasti.

De sacra Unctione.

scilicet infirmus .i. vno .i. vngi debet
Hic idem solo non bis ungetur in anno
 vel debet circa .s. ho .i. hie debet
Decedemque tamen annos ungetus habebit
 .s. vngendi .s. persone fruunt .s. personis
Ordine claustrales alio poruntur in egris
 .s. ho .i. vngi debet .i. nisi quod desiderio appetuerit
Nullus ungetur nisi qui postulat ante
 .i. voluntate bona .i. cum variis demonstrationibus
Unctibus a verbis a signis iudicij ve
 .i. demonstras .s. ho .s. catholice .i. signa .i. eucharistia
Ostendens murus fidei vestigia corpus
 .i. crisma .i. in articulo mortis positus
Christi suscipiat aut ungetur moriturus
 .s. talis mutus pnam agit .i. a peccato mortali .i. cessans
Dummodo peniteat mortali labe recedens
 .s. mutis vel infirmis .i. p triduo de pane
Inveniantur in his manifeste signa doloris
 .s. membra .i. crisma .s. loca
Que sunt ungeta loca vel que membra lauantur
 .i. sepulchre .i. egypti .s. tu sacerdos .s. peccata sua .i. pfitete
Septius infirmum moneas sua proba fateri

Sumula rammundi

¶ *egz* *s* tu sacerdos .i. a dō inuētas .i. portare firmitates

Hunc hortari dei patienter ferre flagella

i. serotina s p pccis. pnia .i. es

Vespertina tibi contritio si datur et sis

i. fidelit s tua .i. dimittit

Pure confessus peccata deus miseretur

s firmū in tali pte *s* tu sacerdos

Hunc non in capite si confirmatus iungas

s hoie illa ps capit *s* dzvngi illa loca faciet

In confirmato nō frons sed tempora debent

i. epi i. vngēt tales ptes faciet

Angi pontifices crismabunt crismare frontes

i. post h i. oēs illas ptes

Hinc oculos aures nares loca post labioꝝ

i. vltimo

Dectus vtraq; manus vngas postremo pedesq;

s tu pbyr crismās debes illas ptes

Non iungas scapulas quia misterio caruerunt

i. sacerdotis i. man⁹ i. interi⁹ i. exeri⁹ s tu sacerdos

Desbyteri palmas nō intus sed foris iungas

i. asserūt s sacre scripture *s* man⁹ sacerdot⁹ .i. licitū

Dicunt doctores q̄ eas nō iungere phas sit

s man⁹ .i. crismavit .i. eps .i. dū ordinabat

Quas vngit p̄sul cum presbyterum faciebat

i. crismare i. firmū i. eps crismavit

Ingere nō debes egrum quem p̄sul inunxit

i. eger i. crismata

Si facit infirmus crismi tunc vincta lauentur

s illd .i. pijciat *s* in aquā fluētē

Aebra quob in de laues torum faciatur in ignem

s aliquē .i. pena mortal⁹ *s* septē

Si trahit infirmum dolor extremus sine psalmis

s egz *s* tu sacerdos .i. subito *s* infirm⁹ .i. nō crismat⁹

Hunc iungas citius vt nō moriatur inunctus

¶ Capitulum scdm hui⁹ rot⁹ in quo auto: vult determinare d̄ sacramento vinctois. postq̄ in pcedēti d̄ct̄minavit d̄ sacro eucharistie. Et diuidit illa ps in duas ptes. nā in p̄ma pte auto: ponit aliqs regulas & documēta d̄ illo q̄uo sacrosos debet se habere circa loca vngenda. in scda pte ponit quedā incidētia. Scda ps. ibi. in tomeamētis. q̄ntū ad p̄mā pte vtus litere stat in vndecim regulis. Prima ē talis. q̄ ipe eger seu infirm⁹ nō dz bis in vno anno vngi s̄z tm̄ semel & h̄ sic ē verum si ipe manet in vna infir⁹

mitate sed si ipse vult divina infirmitate ad alia. tunc ipse potest bis ungi. Et ergo sacerdos quivult aliquem infirmum ungeri tunc debet requirere ut sit unctus in illo anno tunc autor in littera addit quod aliter est de personis claustralibus et spiritualibus. quod iste persone pluries potest ungi quam persone seculares. Et ideo sacerdotes caute debent se regere circa ungentes quod tenent scire an ungenti sit spiritualis et et seculares. Et tenent interrogare an infirmus infirmabatur per totum annum an non. et hinc hoc se regat. **Secunda regula** est. quod ille qui debet ungi debet esse decem octo annorum antiquus. Et rationem assignat sanctus Thomas de quod ipse ungentus debet habere rationem et voluntatem perfectam et perfectam. Et ideo pueri non videntur rationem non debent ungi sed si aliquis puer esset quod tuordecim annorum vel circa cum bona ratione et discretione talis possit ungi per dies multos pueris vbi magis videtur ratione quam alter.

Tercia regula. quod nullus ungi nisi prius cum deuotione illam unctionem desiderauerit et postulauerit. Sed si est ita debilis quod non potest facere unctioem postulare tunc sufficit quod signum facit cum oculis vel cum manibus illud facere inde fiderando. Et vera signa sunt illa ut cum oculis lachrymas et ut manus suas ad celum eleuat. Et etiam quod supirat in suo corde.

Quarta regula est. quod ipse mutus non debet sumere corpus christi nec debet ungi nisi postulauerit cum certis signis cum hoc si est catholicus siue christianus verus. **Quinta regula** est talis. quod loca ungentur membra sepius debent lauare loca in igne purgari. Et sacerdos debet ipsum infirmum monere quod omnia peccata sua confiteatur et patienter sustineat punctioem per suis peccatis.

Sexta regula. quod si aliquis est confirmatus tunc sacerdos non debet ipsum ungeri in fronte. Et ratio est. quod episcopus cum ipsum confirmauit tunc unxit eum in fronte et ideo non est ungentus in fronte post. **Septima regula** est talis. quod oculi. aures. nares. manus. et pedes. nec non et pedes omnia hec sunt ungentur. Sed scapule non debent ungi. Et ratio illi per dies in littera. quod scapule carent misterio diuino.

Octava regula est. quod presbyter aliter est ungentus quam laicus. Et ratio est. quod manus presbyteri interiorius non debent ungi. quod ab episcopo uncta sunt illa loca quando gradum sacerdotij condonauit. Sed manus presbyteri debent ungi exteriorius. **Nona regula**. si aliquis presbyter inunxit aliquem infirmum tunc simplex sacerdos non debet ungeri eum et hoc est verum in vna et eadem infirmitate. **Decima regula**. Si infirmus unctus facit cresum. id est transitum de infirmitate ad sanitatem. tunc loca uncta debent lauare. Et lotio illa projiciatur in ignem vel in aquam fluentem unde dicitur expositores hic circa textum. quod cresus est mutatio alicuius morbi siue infirmitatis ad sanitatem. **Ultima regula** est talis. si aliquis infirmus esset inclinatus ad agonem mortis. tunc sacerdos hoc cognoscens debet emittere septem psalmos. Et debet agonizantem ungeri postea septem psalmos legere ne aliquis sine unctione moriatur. et sic substantia lacri carnis etiam careret effectu sacri.

Notandum in passu presbiterii textus habet tempora non est hoc opinandum esse de intentione auctoris sed pro antiquos quosdam et positiuos grammaticos. Pro quo sciendum est. quod quidam antiqui grammatici dixerunt quod hoc nomen tempus habet duo significata. nam quando scriberetur per quod tunc sciret quandam dimensionem

Summula Raymundi

pertinenter ad quando. Sed quando scaret partes hois tunc deberet scribi p̄i todo tempus. Et h̄m illā distinctōem antiquoz in lr̄ā stabit tim pona. ¶ Sed tamen in veritate illa distinctio minus valet nā illud du p̄ter beatum h̄r p̄ hoc nomen t̄ps s̄b vna platone. Nā q̄ t̄ps s̄t dimensio nem rex d̄ se p̄z sed q̄ t̄ps s̄t eadem platōe etiā s̄t p̄tes faciet p̄z p̄ psal. dicētem ⁊ redēm t̄pibus meis. vbi ponit t̄pibus ⁊ illud clare declarat gre cista dicens. p̄inet ad t̄ps q̄m t̄ps dimensio rerum signatur p̄ idem ps p̄te rita faciet h̄c p̄ p̄te t̄m plurimum dicere quidā temp⁹ qd̄ tāq̄ dictū pueris le refuto. Et sic p̄z s̄m reuivitatē dici d̄z t̄pa sed si in textualib⁹ habet ēi. n̄pora hoc s̄m plurim antiquoz positioz qui sic s̄loquunt p̄p̄ h̄re dis f. reuivitatē inter hec duo beata. ¶ Secdo notandum in lr̄ā. q̄ eger nō debz yngi nisi semel in anno. Et h̄c lr̄ā elicitur. q̄ sol⁹ infirm⁹ est in fine vite quādo non est spes vite yngēdum. Pro quo dubitatur. vtz cuiuslibz poste lās yncōem sacri sit yngendus. Ad hoc r̄idet sct̄s Thomas. q̄ nullus homo sit yngendus nisi infirm⁹ ⁊ positus in articulo mortis d̄ quo non est spes euadēdi mortē. Per hoc q̄ d̄ infirm⁹ excludit san⁹. imo si isti statim p̄terēt non s̄t yngendi. Per hoc qd̄ d̄z posit⁹ in articulo mortis ex cludit illos infirmos qui non timēt mortē. nā tales non s̄t yngēdi. sed p̄ hoc q̄ d̄t in tertio. q̄ d̄z postulare yncōez. excludit illos qui nō postulat cū debita rōne sacramentalē yncōem. vt s̄t freneticū q̄ continue s̄t furibundū. q̄ tales s̄t sine rōne. ¶ Tertio notādum. q̄ sct̄s Jacob⁹ in canonica sua d̄t. si q̄s v̄m infirmat yngat oleo sc̄tificato. ⁊ si quis ē in pctis ps̄byte ri orat. p̄ eoyt remittent ei pctā. Et quib⁹ v̄bis notat triplex effect⁹ yncōtionis. Prim⁹ est. q̄ yncōtio augmetat grām ⁊ deuotōem. Secds effectus q̄ yncōem in alleuiat morb⁹ nā si infirm⁹ eēt euasur⁹ mortē tūc citi⁹ euaderet q̄ si n̄ eēt ync⁹. Et hoc est p̄tra illos q̄ credūt q̄ q̄ aliq̄ yngitur q̄ ille non p̄t euadere mortē. Tertius effect⁹ ē. q̄ yncōtio delet venialia. vnd̄ d̄t metrista. Vngoz in extremis q̄ sit mihi grā maior. Et moribus leuior ac mea culpa minor.

¶ Itē nota q̄ in ip̄a yncōe duo s̄t. scz materia ⁊ forma. materia yncōtionis est oleū oliuē p̄secratuz ab ep̄o. s̄z forma yncōtionis ē duplex quā instituit br̄s Bez⁹. ⁊ ē de pctia. Et ē ista p̄ istā sacrā yncōtionēz delect tibi d̄s q̄ qd̄ deliq̄ti p̄visum. auditū. gustū. tactū. ⁊ sic d̄ alijs. Alia ē quā instituit br̄s Hieronym⁹ ⁊ ē indicatuar ē ista. Vngo oculos tuos olio sc̄tificato i no mine p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s sct̄i. am. S̄z aliq̄ moderni ps̄byteri faciunt vñā aliā formā mixtā ex illis duab⁹. Dicentes vngo oculos isto sc̄tificato in noie p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s sct̄i. Et s̄m yngūt ⁊ p̄ istā sacrā yncōtionē delect tibi d̄s quic qd̄ deliq̄ti p̄visum. auditū. gustū. ⁊ tactū. ⁊ sic d̄ alijs.

¶ Itē nota d̄t in vna regula. q̄ mēbra yngenda pius d̄nt lauari h̄ c̄m sit duplici d̄ cā. Prima cā ē p̄p̄t reuerentiā sacri videlz. ne sacramētū ad locū immundiū ponatur. ¶ Secda cā est in signū hui⁹ q̄ n̄ a p̄ciētia d̄z ē lo ta ab om̄ib⁹ pctis. Sed d̄ vltim⁹ in regula. q̄ infirm⁹ nō d̄ yngi in fronte ⁊ rō hui⁹ est. q̄ ep̄s frontē yngit in infirmatōe in d̄ ptās superioris non puenit inferiori. ¶ Itē nota in vna regula d̄t q̄ sacerdos debet inducēre infirmū ⁊ p̄stiteatur ⁊ penitentiā agat. Dubitatur q̄ vtrum penitentiā serotia vel contritio sit vera penitentiā dicūt aliqui doctores q̄ nō. q̄ ois penitentiā

Folio xxxviii.

tentia debet fieri ex amore et o ex timore. sed pnia vesptina vel serotina
 no fit ppe amore sz magis ppe timore. sz pnia serotina vel vesptina no e xya
 penitentia. Maior pz p mgtm sententia dicentē q directa penitentia des
 bet ee charitativa. sed Minor pbat. qz illa pnia (que fit in agone mortis)
 ista fit ex timore qz ipe infirmus penniter ppter metum mortis. quia si
 non timeret mortem e sciret se euadere nunqz peniteret qre sequitur qz
 tarda penitentia siue serotina fit ex timore p pns non est pnia. Ad h du
 bium rident doctores ynanimiter q penitentia serotina dūm odo peni
 tentia fiat ex tota cordis p tritione vera est. Et hoc patet de latrone q pen
 debat in cruce cuz chysto in latere dextro. qz ille latro penituit in agone
 mortis dicens. memento mei dñe dū veneris in regnū tuū. Sed tñ sup h
 nemo se remittere debet vt suā pñiam tardari vellet vsqz ad vltimā extre
 mitatē vite sue nā dicunt doctores q non tātum p tritio siue penitentia
 saluauit istum latronē in cruce. sed sua magna fides quā habuit in xp̄m
 magis em̄ credidit qz sanctie sancte martyres hoc ex tactu sille sangui
 nis chysti sup ipm stillatis qui erat infinte virtus ad soluendū vincula
 peccatorū de hoc Apocaliph. pmo chysti lauit nos a peccatis nostris in suo
 sanguine. Nā hoc qz fideles martyres crederunt hoc viderunt ad oca
 lum. Etia eorum fides pfirmata fuit p signa e miracula. Iste aut latro vi
 dit ch̄m pendentē in cruce dānatum tāqz malefactorē nihilomin⁹ tam
 ipm filiu dei esse credebat. Et hec maxime fuit causa saluatōis qz dōt be
 atus Augustin⁹ penitentia sera raro est xya. Nā vt frequenter nō ex ama
 re xya cordis p tritōe. sed ex timore pcedit. Vltim⁹ e notāduz. Irā dōt qz illa
 mēbra scz oculis man⁹ dñt yn̄gi. Et hui⁹ e duplex rō. Prima. qz p ista mē
 bra pncipaliter exercet cul⁹ diuin⁹. Et qz vnctio est quedā pfirmatio spiri
 tualis. sv̄t ista mēbra pfortarent yn̄gi dñt.

¶ Secda rō. illa mēbra yn̄gi dñt p que delinquim⁹ et peccauim⁹. sz vidēdo
 audiēdo. palpādo: sic d alijs peccauim⁹. sz illa mēbra tāqz pncipaliora yn
 genda s̄. **¶** Ultimo e dubitādū de casib⁹. Dūmo d̄ vt p vesan⁹ et freneti
 cus in extremi s̄ yn̄gendi R̄ dicitur s̄ distinctōe. qz vel tales s̄ p̄tinue su
 ribundi absqz tps inuallo vel aliquādoz aliquādo non. mō ad dubium
 b̄. qz s̄ p̄tinue s̄ iuribundi non s̄ yn̄gendi. Rō est. qz om̄s yn̄gend⁹ de
 bet habere rōem e voluntatem et desiderium vnctionis. sed tales freneti
 ci non desiderant vnctōem si autem isti freneti: ci velani aliqui s̄ furibun
 di tunc si petunt vnctōem quādo vs̄um rationis habent tunc debent yn
 gis alias non **¶** Secundus casus. An sit verum qz ipi infirmi dicunt an
 te mortem ipis apparere ipm angelū vel diabolum et videre iudiciū diu
 num. Ad hoc respondet beatus Augustinus qz sic. anima p̄t scire iudiciū
 pticulare vt maneat in purgatorio vel in loco vbi peccauit. non tamen h̄
 confertur omnibus anfinibus. sed anima non p̄t scire iudiciū yn̄iuersa
 le. qz tale iudiciū tātum apparebit in die nouissimo quādo dicitur bonis
 venite benedictie malis. ite maledicti. Math. xxv. Vnde si bona fecerūt
 in presentis vita tunc ipis erunt angeli p̄sentes animū custodietes pro op
 positum autem si male fecerunt in presenti vita tunc ipis erunt diaboli
 p̄sentes animam expectantes. Alij autem sic respondent quando q̄rit
 Utrum ipi infirmi verum dicunt quando dicunt se vidisse angelum v̄

Summula Raymundi

diabololum circa se in infirmitate. ddm q hoc est possibile qñ ex biuina p
uidencia pmittit e sine cunctipotencia dei fieri nō p̄t. q illi s̄ sp̄s q non
possunt videri cum nihil videtur nisi coloratayt d̄t Arestoriles in libro
sc̄do de aia. sed ipi non s̄ colorati quare sequit q non p̄t videri nisi speci
aliter p̄cedit ex gr̄a dei. ¶ Tercio casus. An vey sit q plures hōies dicunt
se vidisse deum in agone mortis. Ad hoc r̄ndet b̄tus Hieronym⁹ q sic. q
fili⁹ dei tantā misericordiam habet ad ipm hōiem q in fine vite cuiuslibet hō
minis se manifestat nā mori p nobis voluit e illud idē confirmat in Eua
gelio vbi d̄t iterum veniā ad vos e ideo apparet ipi hōi in fine mor
tis. ¶ Quartus casus. Ponatur q aliquis homo sit semel vinct⁹ in vna
infirmitate diu maneat in eadem infirmitate licet non s̄ equali trāsi
tu. tunc dubitatur vtrum postea articulo mortis imminente p̄t iterum
vngi. Respondetur. q ista medicina non solum respicit morbum sed etiaz
infirmitatis longitudinem. ergo non obstante p̄ma vncione in articulo
mortis facta si euaserit diu in ista infirmitate perseverauerit s̄ ineq̄li
trāsitū potest iterum vngi quia medio tempore potest homo venialiter
peccare quia illud tunc iterum deletur p̄ncipiōem. ¶ Quintus casus.
Aliquis intrans bellum timens se interfici vel etiam iudicatus fideliter
petens vncionem. dubitatur an debet vngi vel non. Respondetur q non
quia solus infirmus est vngendus talis aut non h̄mōi. igit̄ r̄c.
¶ Sextus casus est iste. vtrum gnanuse pigmeiz tales p̄similes istis s̄
vngendi Respondetur q non. q isti qui debent vngi d̄nt esse animalia p
secta bona rōne v̄tencia sed sic non est de pigmeis e qñq̄ de gnanuis. Si
em̄ v̄lus rōnis bone in gnano repereris secus est. ¶ Septim⁹ casus. Po
natur in cāu q aliq̄s infirmus dicat ad sacerdotē ad sacerdotē dicite mihi vi
am per quē valeo venire ad regnū celoz. tunc dubitat quā viā sacerdos
debet ei manifestare. Et quō ipm instruere debet vt pueniat ad regnū
celozum. Ad hoc responder sanctus Augustinus: q ip̄e sacerdos debet
inquirere ab infirmo. Et si affirmatiue respondet ab ea que querit ab eo
tunc talis proculdubio secure moritur p̄mum quod querere debet ab ip
so infirmo an credit in articulos fidei q̄ s̄strabit in ecc̄lia dei Si infirm⁹
d̄t q sic. tunc sacerdos debet respondere hoc est bonū signū quo ad salutē
aie tue. Sec̄do sacerdos queret an gaudet mō in fide catholica si r̄ndz q
sic. tūc sacerdos dicat hoc est bonū signū. r̄c. Tercio sacerdos q̄rat vtz do
leat vnḡ ch̄m offendidisse ei⁹ creatorē si r̄ndet q sic. tūc sacerdos dicat. h̄
est bonū signū. Quarto q̄rat. vtz doleat de peccatis comis̄is. si r̄ndet q
sic. tūc sacerdos dicat h̄ est bonū signū. Quinto q̄rat si euaserit mortē v̄trū
vellet sua pctā deplāzere e apli⁹ nō peccaret cū h̄ sua pctā velit em̄dare
si r̄ndet q sic. tūc sacerdos dicat h̄ est bonū signū. Sexto vltimo q̄rat sa
cerdos an gaudet puenire ad regnū dei nō meritis suis s̄ p̄ merita Iesu
ch̄ri e p̄ eius amarissimam passionem e si ip̄e infirmus omib⁹ istis firmis
adheret. sitendoz credendo tunc ip̄e sacerdos dicat ad eum consolando
Si aduersarij tui ad te veniant in exitu anime tue recordare christi pas
sionem et eris securus de vita eterna. ¶ Octauus casus. Ponatur q sit
aliquis malus qui per maliciam intrat infirmitatem ita q mutus effici
atur s̄c̄ legitur de illis qui solent sanctos increpare e vitupare tūc dubi⁹

tatur utrum tales morte imminēte debeāt vngi. Ab hoc rībet. q̄ si ip̄e sa
cerdos per aliqua signa manifesta sicut per gemitū vel p̄ elevatōem ma
nuum in celum vel suspiratōem cognoscit illum infirmū sacramētū yn
ctionis desiderare tunc tenetur ip̄m vngere si istis signis remotis t̄ non
factis transcat vinctio a talibus malivolis. ¶ Ultimū casus est iste. ex q̄
in iure phibet q̄ hō h̄ns puū caput vt mus non dzvngi. tunc dubitat̄ an
etiā hō nimis magnū caput h̄ns non dzvngi. R̄ndet q̄ int̄ om̄ia aialia
q̄d̄a sunt monstruosa t̄ impfecta siue talis defect⁹ venit ex sup̄abūtia si
ue ex defectu ita q̄ h̄nt rōem valde impfecte h̄mōi nō s̄yngēda. Quis

.i. in hastuludis .i. occisus .i. puā

In torneamentis lesus si vixerit horam
s̄ hora s̄ cr̄ns .i. pctā

In qua contritus sua crimina confiteatur

.i. eucaristia .s. in loco sacrat⁹

Corpus ei domini datur vngitur nec sepelitur

.s. vel. liq̄s nobil̄ .s. torneamēta

Ne miles pronus sit ad ista negatur et isti

.i. ecclesiastica tumulatio blasphemaf̄ .s. lesi

Sancta sepultura corpus confunditur eius

.s. lesus .i. mon̄ .s. iura ecclesiastica

Qui sic descendit sed cetera nulla neguntur

.s. iura .s. ad salutē .i. remouet̄

Que profunt anime sic ille restringitur inde

.s. sacerdos .s. hoibus

Non tu confessor sis furibus et sceleratis

.s. cā iusticie intrās h̄mōi .s. ecclesiasticū .i. offendēdi

In bello iusto ius omne datur morienti

.i. discessor criminū

Confessor licite sed furibus et sceleratis

.s. fures aut alios p̄files .i. iusta

His quos damnat sententia iudicis equa

.i. cū talib⁹ impedimētis .i. custodia civitatis .i. ligauit

Et quos cōpedibus custodia publica iunxit

.i. homicida. scz mortē sup̄. rē.

Patronum mortem furum suspendia clades

.i. quacūqz .s. tu hō

Qualescunqz caue ne conspicias quia mater

tale officū diuinū

Missam cantan di tibi tollitur inde potestas

.s. signa .i. aliq̄d .s. fur .i. piculū .i. intrare

Non facias quicqz quo causam mortis inire

Summula Raymundi

.i. sine .i. mort. .i. desiderio .i. cōpatieris furti

Possit et absqz necis consensu condoleas huic

⁹ nos raymundo? vñōis mort. deponibil. i. iste calus

Dicimus articulis q̄ dispensabilis hic est

¶ Hic m̄s̄ ponit incidētia q̄ incidūt ex p̄dictis ⁊ diuif̄ illa p̄ in tot ptes quot ponit incidētia ptes patebunt. **¶** Primū incidens siue p̄ma regula est. si aliquis fuit lesus in torneamētis vel percussus vsqz ad articulū mortis ⁊ ille sup̄puxerit ad modicā horā ita q̄ sua crimina p̄t p̄fiteri tunc ille est cōmunicādu⁹ ⁊ vngendus sed debet carere ecclēastica sepultura. vt p̄z de torneamētis. p̄mo ⁊ vltimo. **Rō ē.** qz tūc alij nobiliores non efficiūtur ita p̄ni ad h̄mōi torneamēta siue ludose sicut alij restringerēt a tali ludo n̄ debent sepeliri in ecclēa siue in cimiterio s̄z in cāpo p̄ aspectū alioy vt alij cessant a tali ludo. **Sz tū oia alia ecclēastica iura q̄ p̄iunt saluti alic siue non dūt denegari tali.** **¶** Scdm̄ incidēs (q̄d ex illo ouit) est. si aliq̄ intrat bellū tūc om̄ia iura sacramentalia p̄nt illi porrigi. Et h̄ ē vey si cā iusticie v̄ cā defendēdi cōe bonū vel patriā defendendā intrauerit bellū. Si autē cā spoliatōis vel p̄p̄t aliā cām sibi s̄sem intrauerit bellū tūc illa iura sacra mētalia ecclēastica nō porrigent ei. **¶** Terciuū incidēs siue regula q̄ licitū est audire p̄fessionē ab ip̄is furib⁹ ⁊ latronib⁹. Et h̄ p̄tingeret q̄ aliq̄s sacerdos deberet eos audire tūc disponat q̄ tales fures ⁊ latrones sint soluti a vinculis. qz si non eēt soluti sed ligati cū pedib⁹ tūc nō d̄z eos audire. Et h̄ est p̄p̄t reuerentiā sacri siue de bene eē illi sacri ⁊ c̄z p̄fessionis s̄z non de iure. qz p̄fessio libat a pctō. q̄ d̄z eē soluta a vinculis corpis quē ad modū Petr⁹ Actū. ix. **¶** Quarta regula q̄ q̄cunqz h̄z volūtate clericādī ille d̄z se cauere ne vnq̄ videat mortē maloy hoiz vt suspēdiū cōbustioez ⁊ c̄z qz tal̄ facili⁹ intrat irreglaritatē p̄ quā tollit officii celebrādi missam vt si ip̄e letaret de morte ip̄oz v̄ h̄c opus expectare. **¶** Quinta regula null⁹ sacerdotū loq̄t q̄cōq̄ de his malefactorib⁹ ita q̄ nihil d̄z facere nec dicere d̄ his malefactorib⁹ h̄ nec signis nec nutib⁹ nec v̄bis nec op̄e intrat irreglaritatē. **¶** Sexta regula. si aliq̄s mortu⁹ iuerit fuerit i aliq̄ loco siue sit i aq̄ siue i cāpo. siue i silua ille ē sepeliend⁹ nobiscū. i. i cimiterio. Et h̄ ē vey si cā m̄ x̄t. illi sit dubia tūc s̄m h̄ d̄z opari. Si autē sit notaz manifesta tūc itez s̄m h̄ d̄z opari puta si cā mortis ē homitidiū v̄ aliq̄d h̄mōi tūc n̄ ē sepeliend⁹ in cimiterio s̄z in cāpo eodē mō d̄z si aliquis suspēsus inueniret i cāpo quez sciret eē suspēsum ille nō eēt sepeliend⁹ in cimiterio. **¶** Circa trāz p̄ e no tādū ex q̄ torneamētū d̄z eē lud⁹ siue exercitiū v̄ p̄fes hoies p̄fuerit armati siue p̄ueniūt vt velint iure bellū. tūc sciēdū q̄ aliq̄s p̄t intrare bellū cū torneamētis dupl̄. vno p̄p̄t yanā gl̄iaz s̄z p̄p̄t m̄lix siue v̄ ginū p̄p̄lacētā. Et si tal̄ sic mort⁹ siue missicū tūc ip̄e n̄ d̄z sepeliri in cimiterio ⁊ loco s̄ctō. alio⁹ aliq̄s p̄t intrare torneamētū siue bellū cā exercitiū vt postea possit eē abili⁹ in v̄o p̄lio. Et q̄ mēbra sua abilitat̄ cū abilia sūt aut ad defendendū patriā vel ad defendendū cōe bonū vel ad defendendū orphāos ⁊ viduas ⁊ p̄ tal̄ mort⁹ i bello tūc ei dat ecclēastica sepultura. ⁊ nota q̄uis aliq̄d corp⁹ sepelit extra cimiteriū p̄p̄t h̄ n̄ eē credēdū q̄ iste hō sit dānat⁹ ex eo q̄ sepe lit extra cimiteriū. s̄ rō ē qz loc⁹ n̄ sanctificat corp⁹ s̄z corp⁹ sanctificat locuz

Quia scilicet corpus ab quocumque loco ponit illud locum sanctificat ut istud per me
ta corpora scilicet quod sanctificauerunt loca. et non est credendum quod aie illoz hōz
sepulchrorum extra cimiterium propterea puniunt gloria celesti.

Mercio notandum sicut habet extra libro quinto de torneamentis tunc torneamenta sunt prohibita in quibus ueniunt milites ad ostentationem audacie ex quibus aiabus multa picula sepius ueniunt. nam si quis ibidem interfecerit fuerit ecclesiastica carebit sepultura. sed si quis ab torneamento uenerit non omnia propter laudem sed propter aliam causam honestam. uicizt requirat debita sua a creditore si tunc interfectus fuerit potest in cimiterio sepeliri. Sicut legitur extra de torneamentis loco pallegato.

Quarto notandum si fures uel latrones in furaboyel preliando occidant non est orandum pro eis. ut habet capitulo de furtis quinto. Item furibus in ecclesia non datur sepultura. sed tunc cum fuerint confessi propter litteras eorum crimina sunt manifesta tunc ipsi sunt potest dari corpus domini. sed sepultura non nisi eorum sanguinem satisfacere pro eis permittitur. ut per extra de raptoribus capitulo. ubi supra.

Ultimo notandum de castibus. Primum est iste: ponat quod aliquis sacerdos staret circa mortem malefactoris gaudens de morte ipsius nunquam efficit irregularis. Rursum quod non est ueniens sacerdotibus et clericis audire. uidere. aut iudicare mortem malefactorum. quod facilius potest incurere irregularitatem. unde sacerdos promouens aliquem uel boyel factorem si delectatur et datur sententiam aliquam ad mortem ipsius uel coadiuuat uel si nutibus uel signis ipsum promouet ad mortem irregularis. sed si ex causa contingit quod percipit mortem ipsius. tunc debet uolere boyel ope. Et ille articulus dispensandus est excusabilis. sic sicut si gaudet de morte ipsius tunc non promouet ipsum ad mortem. iste articulus tunc est dispensabilis: sed hoc solum a sede applica. Secundo casus ponatur quod iudex cuius tatis datur licentia aliquem suspensum uel rotatum sepeliri: amici eius portat eum ad ecclesiam. tunc dubitat an presbyteri debent eum admittere ad sepulturam ecclesiasticam. Rursum si talis fur fuerit percussus. contritus. et coicatus tunc potest sepeliri in cimiterio hoc cum licentia episcopi et plebanus tunc sicut plerumque sepeliri non debet nisi amici eius permittunt satisfacere pro eo pro quo iste fur est mortuus.

Si diceretis nunquid ecclesia debet admittere. quod corpora suspensorum erigatur in ecclesia et quod oblationes et missae fiunt pro eis. Rursum quod si talis suspensus de omnibus peccatis suis pura confessione fecerat et digne penituit et hinc constitutum ecclesiasticam in fine confessionem suscepit. tunc licet diuine coram sibi sepultura ecclesiastica denegatur tamen malefactori publico: tunc ex gratia potest sibi indulgeri sic quod ad ecclesiasticam sepulturam admittitur et ex parte etiam admittitur suffragia talium mortuorum uicibus oblationes et missae.

Tercio casus. ponat quod aliquis sacerdos sit in castro alicuius principis qui scribit pro vindicta sanguinis. tunc dubitat an efficit irregularis. Rursum quod clericis prohibet scribere ne aliquis dicat uel scribat litteras pro vindicta sanguinis. sed laicis committit debet. et nullo modo subdiaconus. diaconus uel sacerdos tale officium exerceat ne ad occisionem aliquem inducat pro tale officium. quod efficere tur irregularis. et hoc habet in decretalibus extra de clericis.

Quartus casus. ponat si aliquis ueniens ad ecclesiam videns calicem quendam minus caute dimissum et ipsum recipiat longo tempore detineat tunc dubitat utrum talis possit promoueri ad sacros ordines: Respondeat. quod si ille uolens

Summula Raymundi

tarie fuerit p̄fessusꝛ satisfecerit ecclie cuiꝛ calix fuerat nec d̄ h̄ est notaꝛ el
manifesta suspitio. tunc talis post p̄niam factā dum mō idoneus cognos
scatur p̄t̄ p̄moueri ad sacros ordines ¶ Quintus casus ponatur q̄ si ali
quis cā necessitatis videlz cā nuditatis vel famis aliquid surretur. tūc du
bitat̄ vtrum tenetur restituere. R̄ñr q̄ non. Nam om̄s qui cibaria v̄ ves
stem vel potum recipet ex v̄a necessitate non tenetur simpl̄r loquēdo re
stituere. q̄ in necessitate om̄ia d̄nt esse cōmunia sicut sunt in p̄mitiua ec
clesia tpe Ap̄loy: vt legitur in actibus Ap̄loy. Et erāt illis om̄ia cōmu
nia. Vel alio mō r̄ndetur p̄babiliter ad dubium q̄ non. nā om̄s q̄ ciba
ria. vestem. vel potum recipet cā nuditatis vel famis ille tenet̄ d̄ his peni
tereꝛ aliq̄ hebdomadas. ⁊ hoc extrema necessitate cogente si at̄ redderz
econtra non tenetur penitere. lz ista non sunt d̄ iure.

¶ Sextus casus. ponat̄ q̄ aliquis p̄nceps cōmittat incendiū ecclie ⁊ pon
nat̄ q̄ egritudine puentus p̄fiteatur suo capellano q̄ ip̄m absoluit a vin
culo anathematis. tunc dubitat̄ an iste d̄z habere eccliascā sepulturam
R̄ndetur q̄ sic. quia heredes eius cōpellendi s̄z vt his quibus iste p̄nceps
p̄ incendiū vel alio mō dānum fecerit iuxta facultates suas digne satisfac
ciat. ⁊ vt sic aia illius p̄ncipis a pctis potest liberari.

¶ Ultim⁹ casus. ponat̄ q̄ aliq̄s incendiari⁹ v̄l malefactor: eccliaz a sacro
dote p̄phēdant̄ ⁊ ab eo inficiat̄. tūc dubitat̄ an iste cleric⁹ inficiēs cū sit
irregular⁹. R̄ñr s̄b distinctōe. nā si ille malefactor ei nocere noluerit sed so
lum spoliare voluerit eccliam tunc si interfecerit a clerico cleric⁹ ē irregu
laris. Si at̄ cleric⁹ voluisset interficere cleric⁹ alio mō non potuisset ua
dere nisi ip̄m infecisset tunc est irregularis si talem furem interficerz. sed
valde f. ciliter possit secum dispensari. Sed alij doctores dicūt q̄ simplici
ter non efficitur irregularis cum inter dno mala nimis maluz est eligē
dum. mō minus videtur inesse piculofitas q̄ p̄byter interficeret illū al
ter euadere non potuit q̄ econuerso.

Capitulū tertium de baptismo

tu sacerdos

.i. accipias

Am carhecizas puerum tūc tres tibi sumas

patrinos s̄ patrinos s̄ tres p̄sone

Personas: et non plures quia sufficiunt he

s̄ patrinis s̄ catholicā

His inunge sidem puerum debere docere

.i. illā ofoem dñicā scz ille puer

Atqz pater noster maturos dum tenet annos

s̄ hō reptus s̄ cū fidelib⁹

Mortuus inuentus vbicumqz sit hic sepelitur

s̄ in cimiterio. i. incognita

s̄ inuēti

Nobiscum dñbia mortis si causa sit eius

.i. nota s̄ inuēti

.i. extra cimiteriū

Si manifesta mali sit causa foris sepelitur